

ΤΟ ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΜΟΝΑΣΤΗΡΙ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΑΝΔΡΕΑ

Του Οικονόμου του Αποστόλου Ανδρέα

Πρωτοσύγκελλου Κλεόπα Κουρουζίδη

Οι καρδιές όλου του Κυπριακού λαού στρέφονται σήμερα στο σκλαβωμένο Μοναστήρι Αποστόλου Ανδρέα, του Πρωτόκλητου μαθητού του Χριστού και προστά-

του της Καρπασίας. Η 30η Νοεμβρίου μέρα της μνήμης του Αποστόλου Ανδρέου θυμίζει τις παλαιές καλές μέρες που σύσσωμος ο Κυπριακός λαός συνέρρεε στη χάρη του

για να προσκυνήσει την θαυματουργόν του εικόνα και να ζητήσει τη βοήθειά του.

Ρίγη συγκινήσεως διαπερνούν στη μνήμη όλου του Κυπριακού λαού για τις αξέχαστες εκείνες μέρες. Ένδεκα χρόνια τώρα το σκλαβωμένο Μοναστήρι μένει βουβό, και δεν ακούονται οι καμπάνες της εκκλησίας να κτυπούν ούτε η ψαλμωδία των ιερέων και των ψαλτών κάτω από τους θόλους της εκκλησίας, γιατί ο Βάρβαρος Αττίλας δεν επιτρέπει σε κανένα να πλησιάσει την περιοχή ούτε και στους εγκλωβισμένους του Ριζοκαρπάσου να μεταθούν να προσκυνήσουν. Στο Μοναστήρι μένουν έξι εγκλωβισμένοι και ένας ιερέας φύλακες και φρουροί της Ιεράς παρακαταθήκης περιμένουν με καρτερία και ίψβειον υπομονή το Άγγελμα της Ελευθερίας και της Αναστάσεως.

Η μνήμη του Πρωτόκλητου Αποστόλου Ανδρέου εορτάζεται απ' όλον τον Χριστιανικόν κόσμον. Ιδιαίτερα όμως εορτάζεται στην Ελλάδα, και στις Πάτρας που εδίδασξε, εμαρτύρησε και καθήγιασε με το τίμιο του αίμα τους κατοίκους των Πατρών. Ο Απόστολος Ανδρέας καθώς και οι άλλοι Απόστολοι με την ανάληψη του Χριστού και την επιφοίτησιν εις αυτούς του Αγίου Πνεύματος την ημέρα της Πεντηκοστής, ανέλαβαν όλοι έργον Ιεραποστολικόν εις τα διάφορα μέρη της γης.

Ο Απόστολος Ανδρέας με μεγάλον ενθουσιασμό περιέτρεξε την Μικράν Ασία, τον Εύξεινο Πόντο. Ίδρυσε την μεγάλην εκκλησία του Βυζαντίου, πέρασε στον Ελληνικό χώρο κηρύττων τον λόγο του Θεού στη Θράκη στη Μακεδονία, στην Πελοπόννησο, και ακολούθως στην Πόλη των Πατρών, όπου και εμαρτύρησε καταδικασθείς υπό του Ανθυπάτου Αιγεάτη στο σταυρικό θάνατο. Ο Λέσβιος Ανθύπατος ο προκάτοχος του Αιγεάτη ενώ τη νύχτα κατέστρωνε σχέδια (σχέδια για εξόντωση του Αποστόλου) αρρώστησε βαρειά. Με δάκρυα ζήτησε από τους στρατιώτες του να βρουν αμέσως τον Απόστολον και να τον παρακαλέσουν να έρθη το ταχύτερο. Και μόλις έφθασε ο Απόστολος του είπε άνθρωπε ξένη συ που γνωρίζεις το Θεόν ελέησε έναν άνθρωπο που έχει πλανηθή και πέσει εις πολλά αμαρτήματα. Συγκινημένος ο Από-

στολος από τη δήλωση που έκαμε ο Ανθύπατος έβαλε το δεξί του χέρι επάνω στο σώμα του Ανθυπάτου, ύψωσε τα μάτια στον ουρανό προσευχήθη, τον κράτησε από το χέρι και τον σήκωσε υγιή, και ο Ανθύπατος τότε δόξασε το Θεόν εβαπτίσθη υπό του Αποστόλου και έγινε Χριστιανός. Τα πλήθη των Πατρών όταν είδον το θαύμα που έγινε στον Ανθύπατον εφεραν όλοι τους αρρώστους τυφλούς, παραλυτικούς, λεπρούς, προς τον Απόστολον και τους εθεράπευσε.

Τα γεγονότα έγιναν γνωστά στη Ρώμη και ο Θηριώδης Αυτοκράτωρ Νέρων έπαυσε αμέσως τον Ανθύπατον Λέσβιον ως ανίκανο και βλάκα, και διώρισε τον Αιγεάτην Ανθύπατον των Πατρών. Ο Ανθύπατος εξηγέρθη κατά του Αποστόλου και διέταξε να τον ρίξουν αμέσως στη φυλακή ως υπεύθυνο, για την γυναίκα του Μαξιμίλλα που έγινε χριστιανή από τα κηρύγματα του Αγίου. Η Μαξιμίλλα έγινε χριστιανή μετά την θεραπεία της από τον Απόστολον. Από την φυλακή ο Αιγεάτης διέταξε να φέρουν ενώπιον του τον Απόστολον, και του είπε εάν δεν συμμορφωθείς με τας εντολάς μου να παύσης να κηρύττης την θρησκεία του Χριστού που εκουσίως παρέδωκε τον εαυτό του στο Στρατό τότε θα σε κρεμάσω και εσε πάνω στο ξύλο.

Ο Απόστολος τότε είπε στον Ανθύπατον είσαι ελεύθερος να μεταχειρισθής εναντίον μου ό,τι νομίζεις και θα τα υπομένω καρτερικά. Ο Αιγεάτης τότε διέταξε και τον εκακοποίησαν απάνθρωπα, και αμέσως να στήσουν τον ξύλινον σταυρόν με το σχήμα του γράμματος Χ. Ο Σταυρός ήτο καμωμένος από ξύλο ελιάς. Επάνω στο σταυρόν έδεσαν τα χέρια και τα πόδια του Αποστόλου, χωρίς να τον τρυπήσουν. Ο σταυρωμένος Απόστολος έκαμε μεγαλόφωνα κήρυγμα από το σταυρόν εις τις χιλιάδες του λαού των Πατρών που κράτησε τρία μερόνυκτα. Από τες πολλές κραυγές και θρήνους του λαού των Πατρών ο Θηριώδης Αιγεάτης πλησίασε τον εσταυρωμένον Απόστολο για να τον λύση από τον σταυρό. Από τον Απόστολον ακούσθηκαν τότε τα τελευταία λόγια της προσευχής του Αποστόλου με τα οποία παρέδωκε τη ψυχή του στο Μέγα διδάσκαλο του Χριστού.

Το Άγιο λείψανο του Αποστόλου Αν-

δρέου, με άλλα λείψανα Αγίων εκομίσθησαν στην Κωνσταντινούπολη το 357 στο ναό των Αγίων Αποστόλων. Αργότερα όμως επί Αυτοκράτορος Ιουστινιανού το 550 το λείψανο του Αποστόλου Ανδρέου, και του Τιμοθέου, μετεφέρθηκαν και κατετέθησαν στο μεγαλόπρεπο ναό της Αγίας Σοφίας τον οποίο έκτισε ο Αυτοκράτωρ Ιουστινιανός.

Πολλά τεμάχια λειψάνων του Αποστόλου Ανδρέου εδωρήθησαν από την Εκκλησία Κωνσταντινουπόλεως σε διάφορες Μονές όπως του Αγίου Όρους, εις εκκλησίες της Ελλάδος, και της Δύσης. Η Αγία Κάρα του Αποστόλου εκρατήθη στις Πάτρεις. Το 1460 η Αγία Κάρα εκομίσθη στη Ρώμη υπό του Θωμά Παλαιολόγου, που ηναγκάστηκε να φύγει στην Ιταλία για να ζητήσει άσυλο κοντά στο Παπά Πίο το Β΄. Και ως δώρο πρόσφερε την Αγία Κάρα του Αγίου, στη Δυτική Εκκλησία, και για να μην καταστραφεί από τους Τούρκους που κατέλαβον την Πελοπόννησο. Η Αγία κάρα κατατέθη στην Εκκλησία του Αποστόλου Πέτρου στη Ρώμη. Από το 1460 μέχρι το 1964 που ο Παπός της Ρώμης Παύλος ο Στ΄ απεδέχθη το αίτημα της Εκκλησίας των Πατρών και απέδωκε το ανεκτίμητο Ιερόν Αποστολικό λείψανο στην Εκκλησία των Πατρών.

Την Τιμία Κάρα του Αποστόλου Ανδρέου είχε την τιμή να υποδεχθή και η Κύπρος την 10ην Οκτωβρίου 1967 και να την προσκυνήσει ο λαός της. Την Αγίαν Κάρα ζήτησε η Μονή Αποστόλου Ανδρέου μέσω του Μακαριωτάτου Αρχιεπισκόπου Μακαρίου για να εορταστή η εκατονταετηρίδα της Μονής με μεγαλύτερη λαμπρότητα. Και η εκκλησία της Ελλάδος ανταπεκρίθηκε αμέσως και επέτρεψε τη μεταφορά της Αγίας Κάρας στην Κύπρο, για τόνωση του θρησκευτικού φρονήματος.

Για τον Απόστολον Ανδρέα δεν αναφέρει κανείς ιστορικός ότι ήλθε στην Κύπρο κατά την Αποστολική του περιοδεία. Μόνον εκ παραδόσεως λέγεται ότι επιστρέφοντας από τα Ιεροσόλυμα κατά την εκεί μετάβαση του για την εορτή του Πάσχα και συνεχίζοντας την Αποστολική του περιοδεία, με το πλοiάριον που ταξίδευε συνήντησε μεγάλη τρικυμία και ηναγκάσθη το πλοiό ν' αράξει στο ανατολικό άκρο της Κύπρου,

στο μέρος που λέγεται σήμερα λιμανάκι Αποστόλου Ανδρέου. Εκεί το πλοiάριον έμεινε αρκετές μέρες για να παρέλθει η τρικυμία. Το νερό όμως που υπήρχε στο πλοiό εξηντλήθη και ο πλοiάρχος διέταξε τους ναύτες να βγουν στη ξηρά να ερευνησουν για νερό. Οι ναύτες θγήκαν στην ξηρά, ηρεύνησαν αλλά νερό δεν υπήρχε.

Τότε ο Απόστολος Ανδρέας κάλεσε τους ναύτες να τον ακολουθήσουν και μόλις βγήκε στη ξηρά γονάτισε πάνω στους βράχους προσευχήθη έκαμε το σημείο του σταυρού πάνω στους βράχους και αμέσως έτρεξε άφθονο νερό, που τρέχει από τότε μέσα στο λάκκο της παλαιάς εκκλησίας προς τη θάλασσα το λεγόμενο Αγίασμα. Ο πλοiάρχος και οι ναύτες όταν είδον το θαύμα ζήτησαν και τους εβάπτισε όλους ο Άγιος. Εντός του πλοiού υπήρχε και ένα κοριτσάκι του πλοiάρχου τυφλό το οποίο κατά διαταγή του Αγίου έπλυνε τα μάτια του από το νερό εκείνο και αμέσως ανέβλεψε.

Επανερχόμενος και διερχόμενος ο πλοiάρχος από το λιμανάκι εκείνο έφερε και τοποθέτησε εντός της σηπλιάς εικόνα του Αποστόλου Ανδρέου εις ένδειξη ευγνωμοσύνης προς τον Άγιον για τη θεραπεία του παιδιού του. Η εικόνα εκείνη έμεινε για πολλά χρόνια μέσα στη σηπλιά. Ανεκαλύφθη ίσως από χριστιανούς των πέριξ της Μονής συνοικισμών. Η μικρή εκκλησία προς τη θάλασσαν εκτίσθη τον 15ον αιώνα επί Φραγκοκρατίας. Η μεγάλη εκκλησία και τα άνωθεν αυτής δωμάτια εκτίσθηκαν το 1867 υπό του Παπά Ιωάννη εκ Ριζοκαρπάσου από εισφορές των Χριστιανών της Κύπρου και του εξωτερικού και με βοήθεια των κατοίκων του Ριζοκαρπάσου.

Τα εγκαίνια της μεγάλης εκκλησίας έγιναν την 15ην Αυγούστου 1867 υπό του Αρχιεπισκόπου Σωφρονίου και καθιερώθη η πανήγυρις να γίνεται την 15ην Αυγούστου καθότι η 30η Νοεμβρίου της μνήμης του Αποστόλου Ανδρέου είναι χειμώνας και η προσέλευση των πιστών δύσκολος.

Την Ιεράν Μονήν Αποστόλου Ανδρέου επισκέπτονται όλοι οι ξένοι που ήρχοντο στην Κύπρο. Την Μονή επισκέπτοντο και οι Τούρκοι της Κύπρου με πολλά δώρα, χρή-